

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สาระสำคัญในบทนี้เป็นการสรุปผลการค้นคว้า เรื่องการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในการพัฒนาผู้บริหารมืออาชีพ ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นต่างๆ ตามลำดับ คือ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเห็นว่าสมรรถนะของความเป็นผู้บริหารมืออาชีพควรที่จะพัฒนาให้เกิดแก่ตัวผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้บริหารสถานศึกษาใน 10 ด้าน ของคุรุสภา ที่เกี่ยวกับสมรรถนะ(competency) (อ้างในราชกิจจานุเบกษา, 2548, 42) ซึ่งประกอบด้วย 1) สมรรถนะด้านหลักและกระบวนการบริหาร การศึกษา 2) สมรรถนะด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา 3) สมรรถนะด้านการบริหาร ด้านวิชาการ 4) สมรรถนะด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ 5) สมรรถนะ ด้านการบริหารงานบุคคล 6) สมรรถนะด้านการบริหารกิจการนักเรียน 7) สมรรถนะด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา 8) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 9) สมรรถนะด้าน การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน และ 10) สมรรถนะด้านคุณธรรมและ จริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นต่างๆ ของการวิจัยตามลำดับ คือ สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 207 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้อำเภอเป็นหน่วยสุ่ม และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของ ตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 608) รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 152 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งแบบสอบถาม ฉบับที่ 1 ออกเป็น 3 ตอน และฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ดังนี้

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับ สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา และ คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามภูมิหลังของผู้บริหาร ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ คือ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง และระดับโรงเรียน ลักษณะของ แบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ใน 10 ด้าน สมรรถนะ (competency) (อ้างถึงในราชกิจจานุเบกษา, 2548, 42) ซึ่งประกอบด้วย 1) สมรรถนะด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา 2) สมรรถนะด้านนโยบายและการวางแผน การศึกษา 3) สมรรถนะด้านการบริหารด้านวิชาการ 4) สมรรถนะด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ 5) สมรรถนะด้านการบริหารงานบุคคล 6) สมรรถนะด้าน การบริหารกิจการนักเรียน 7) สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 8) สมรรถนะด้านการ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 9) สมรรถนะด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และ

ความสัมพันธ์ชุมชนและ 10) สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา รวม 56 ข้อ โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามด้วยตนเองจากขอบข่ายของการพัฒนาบุคลากรของนักการศึกษาเป็นแนวในการสร้างแบบสอบถาม แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น 0.96

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและจัดส่งแบบสอบถาม โดยขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา และรองผู้บริหารสถานศึกษา ที่อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยรับคืนจากที่สำนักงานเขตพื้นที่ด้วยตนเอง
2. รับแบบสอบถามจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่ดำเนินการตอบแบบสอบถามแล้วด้วยตัวเอง ได้รับคืนมา 180 ชุด เมื่อทำการตรวจสอบพบว่าแบบสอบถามสมบูรณ์ทุกชุด คิดเป็นร้อยละ 90
3. ผู้วิจัยไปสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดประมวลข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ส่วนแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มประชากร จำแนกตาม วุฒิกการศึกษา ตำแหน่ง และอายุราชการที่ดำรงตำแหน่ง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละด้านและรายชื่อ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการพัฒนาสมรรถนะความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
4. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่องการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 สรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากและในภาพรวมทักษะรายด้านในแต่ละด้าน ในด้านการบริหารกิจการนักเรียนสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

1.1 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านหลักการและกระบวนการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า การมีวิสัยทัศน์ในการบริหารและจัดการศึกษา สมรรถนะอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ เข้าใจบริบทและแนวโน้มการจัดการศึกษา

1.2 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษามีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และรองลงมา คือ การจัดระบบและทฤษฎีการวางแผนชัดเจน

1.3 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านการบริหารด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การบริหารจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก และรองลงมา คือ หลักและแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศ

1.4 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านหลักของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนมีสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมา คือ เทคนิคการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

1.5 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างขวัญและกำลังใจบุคลากร และเทคนิคการให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหาที่มีสมรรถนะที่อยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมา คือ หลักการบริหารงานบุคคล

1.6 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านการบริหารกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระบบดูแลช่วยผู้เรียน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมา คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้การเรียนการสอนผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา

1.7 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มาตรฐานการศึกษามีสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมา คือ บทบาทของผู้บริหารในการประกันคุณภาพการศึกษา

1.8 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่มีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และรองลงมา คือ มีการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการในโรงเรียน และมีการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาครูและบุคลากร

1.9 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กลยุทธ์การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากและรองลงมา คือ สามารถใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม ในการประชาสัมพันธ์

1.10 สมรรถนะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ธรรมะสำหรับผู้บริหาร สัปปริสธรรม 7 อิทธิบาท 4 พรหมวิหาร 4 สังคัตถุ 4 และคุณธรรมสำหรับผู้บริหาร มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด และรองลงมา คือ เทคนิคการสัมภาษณ์และคัดเลือกบุคลากร และหัวหน้างานยุคการแข่งขัน

2. ผลการทดสอบความแตกต่างของสมรรถนะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า สมรรถนะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษาที่ระดับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และ พบว่า สมรรถนะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพอของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า มีข้อเสนอแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

- 1) สมรรถนะด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา ผู้บริหารต้องใช้ทฤษฎี ควบคู่กัน ไปด้วยกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร และผู้บริหารควรมีการพัฒนาด้านวิสัยทัศน์ให้เกิดในตัวผู้บริหารโรงเรียนดี เพราะผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารจึงต้องย้อนอดีต มองปัจจุบัน คาดฝันอนาคต (ไม่มีโรงเรียนเยี่ยมที่ผู้บริหารแย่ และ ไม่มีโรงเรียนแย่ที่ผู้บริหารเยี่ยม)
- 2) สมรรถนะด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา นโยบายและแผนการศึกษาต้องมีความต่อเนื่อง และมีการประเมินปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นระยะ การใช้นโยบายของผู้บริหาร ต้องพยายามหลีกเลี่ยงการควบคุม เพราะ ถ้าควบคุมแล้วมักจะได้รับการต่อต้าน ฉะนั้นควรใช้วิธีการส่งเสริม ถ้ามีการส่งเสริมมักจะได้รับการสนับสนุน ผู้บริหารควรบริหารงานให้เป็นระบบ
- 3) สมรรถนะด้านการบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านวิชาการถือว่าเป็นงานหลัก จึงควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก งานวิชาการคือหัวใจของการศึกษา แต่มักกลายเป็นตัวรอง ถูกละเลย อาทิเช่น ครูไม่ได้อยู่กับห้องเรียน เพราะมีจัดอบรม มากเกินไป ยิ่งมีการอบรมมากเกินไป ผลสัมฤทธิ์ยิ่งต่ำ เป็นต้น
- 4) สมรรถนะด้านการบริหาร ด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ การบริหารงานการเงิน และพัสดุ นอกจากมีข้อมูลที่ชัดเจนตรวจสอบได้แล้วจะต้องเป็นปัจจุบันด้วย และระบบการควบคุมภายในจะต้องเชื่อถือได้ ควรมีการจัดทบทวนความรู้แก่บุคลากรอยู่เสมอ
- 5) สมรรถนะด้านการบริหารงานบุคคล บุคลากรเป็นทรัพยากรที่สำคัญ

ที่สุดในองค์กร การพัฒนาองค์กรต้องสร้างบุคลากรที่คุณภาพ และคุณภาพของบุคลากรต้องส่งเสริมให้มีจริยธรรม เป็นอันดับแรก ผู้บริหารควรมีสินตัสตินใจในการเลือกบุคลากรเข้ามาทำงานคุณภาพของงานจึงจะเกิด 6) สมรรถนะด้านการบริหารกิจการนักเรียนผู้บริหารควรมีการสร้างคุณธรรมและจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากรและนักเรียน เช่น ผู้บริหาร ชอบกีฬา ครูก็จะชอบกีฬา นักเรียนก็เก่งกีฬาหรือผู้บริหารชอบฟังธรรมะ ครูก็จะชอบฟังธรรมะ นักเรียนก็จะเก่งธรรมะ เป็นต้น 7) สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้ครูทุกคนต้องศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพให้เข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ 8) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมด้านระบบสารสนเทศให้กับนักเรียน เช่น ควรมีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนรู้วิธีการใช้งานและสามารถนำไปปฏิบัติงานได้ เป็นต้น ควรมีการจัดให้มีการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ พัฒนาคูและบุคลากรให้มากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยี เพื่อ พัฒนานวัตกรรม การเรียนการสอน 9) สมรรถนะด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน บุคลากรต้องร่วมด้วยช่วยกันกับชุมชน พัฒนาโรงเรียนยกระดับโรงเรียน ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ ข่าวการศึกษาต่อผู้ปกครอง ชุมชน อย่างทั่วถึงและมากขึ้น และ 10) สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารควรเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมสูงกว่า คนอื่นๆ ผู้บริหารควรยึดหลักธรรมสำหรับผู้บริหาร เช่น พรหมวิหาร 4 อธิติบาท 4 สังคัตถุ 4 สปัปริสธรรม 7 เพื่อใช้เป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องและมีความยุติธรรม เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัย แนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทั้ง 10 ด้าน ดังนี้ สมรรถนะด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา สมรรถนะด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา สมรรถนะด้านการบริหารด้านวิชาการ สมรรถนะด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ สมรรถนะด้านการบริหารงานบุคคล สมรรถนะด้านการบริหารกิจการนักเรียน สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ สมรรถนะด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดถึงระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหาร

โรงเรียนส่วนใหญ่ ที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกมาเป็นอย่างดี ได้รับการอบรมตามหลักสูตรและพัฒนาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด ตลอดจนหน่วยงานต้นสังกัดคือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้มีการจัดประชุม อบรม สัมมนาผู้บริหารโรงเรียนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องตลอดมา จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการโรงเรียน ประกอบกับมีการปฏิรูประบบราชการ ระบบการจัดการศึกษาทำให้ผู้บริหารมีการตื่นตัว เตรียมพร้อมและปรับปรุงพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานอย่างจริงจัง ทั้งการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรการบริหาร การศึกษา การศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา อีกทั้งการเข้ารับการอบรม สัมมนาหลักสูตรต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ทำให้ผู้บริหารมีสมรรถนะ มีความพร้อมและมั่นใจในการบริหารจัดการ เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง นำกฎหมาย นโยบายของรัฐ กฎระเบียบและวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่องสมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยด้านมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการสื่อสารและการจูงใจ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาตนเอง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่องสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเห็นว่ามีปฏิบัติมากกว่าสมรรถนะด้านอื่น คือ การทำงานเป็นทีม ส่วนสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเห็นว่ามีปฏิบัติ น้อยกว่าสมรรถนะด้านอื่นๆ คือ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ส่วนแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ควรส่งเสริมการพัฒนาความรู้ในเชิงการบริหารแบบโรงเรียนเป็นฐานที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการให้สถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการบริหารการศึกษา ควรส่งเสริม ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในการบริหารงานโดยการวางแผนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของหน่วยงานต้นสังกัด และมีการบูรณาการแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มีการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนาอย่างชัดเจนและมีการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้กับผู้บริหารและครูให้มีความสามารถในการนำนวัตกรรมเทคโนโลยี มาพัฒนาการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ห้องค์กรและยกย่องให้รางวัลผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ควรพัฒนาในเรื่องต่างๆ ดังนี้ การศึกษาต่อสาขาบริหารการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การอบรมหลักสูตรการบริหารงานต่างๆ การศึกษาคูงาน โรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ การศึกษากฎหมาย ระเบียบ วัธีปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้อง การวางแผนการทำงาน การมอบหมายงาน การนิเทศติดตามและประเมินการปฏิบัติงาน การปรับปรุงพัฒนางาน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทักษะการสื่อสาร การประสานงาน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การกล้าตัดสินใจ การสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เรื่องการศึกษาลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ตามทัศนะของผู้บริหารและครูใน โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการเปรียบเทียบลักษณะผู้บริหารมืออาชีพ ตามทัศนะระหว่างผู้บริหารและครูใน โรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะด้านการบริหารกิจการนักเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักดีว่าการสร้าง คุณธรรมและจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่คตินั้นสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากรและนักเรียน ได้นำไปปฏิบัติและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและงานกิจการนักเรียน ยังเป็นตัวช่วยส่งเสริมประสพการณ์ให้กับผู้เรียนได้อีกด้วย รองลงมา คือ สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักดีว่าการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา สามารถประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและสามารถจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกได้ และผู้บริหารยังเล็งเห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษาหรือการประกันคุณภาพผู้เรียน ยังสามารถประกันไปถึงรายได้ ประกันการว่างงาน ประกันการเป็นคนดี ฯลฯ ของผู้เรียนเมื่อ โตเป็นผู้ใหญ่ด้วย สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการเป็นผู้นำ

เชิงคุณธรรม จริยธรรม และผู้บริหารยังเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีและยังปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารยังต้องส่งเสริมพัฒนาให้ผู้ร่วมงานมีคุณธรรมและจริยธรรมที่เหมาะสม สมรรถนะด้านการบริหารงานบุคลากร อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารเล็งเห็นว่าบุคลากรเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในองค์กร การพัฒนาองค์กรต้องสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพและคุณภาพของบุคลากร ต้องส่งเสริมให้มีจริยธรรมเป็นอันดับแรก สมรรถนะด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักดีว่าการจัดระบบงานสารบรรณนั้น จะต้องมีประสิทธิภาพ มีความถูกต้องและระบบควบคุมภายในจะต้องมีความเชื่อถือได้ และตรวจสอบได้ สมรรถนะด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษา อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักดีว่าการจัดทำนโยบายการศึกษาจะต้องสามารถกำหนดคน นโยบาย วางแผนการดำเนินงานและประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาได้ เพื่อให้เกิดผลดีคุ้มค่าต่อการศึกษา สมรรถนะด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักดีว่าหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา สามารถนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ในการบริหารจัดการศึกษาและยังนำไปกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการศึกษา สามารถจัดองค์กร โครงสร้างการบริหารและกำหนดภารกิจของครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เหมาะสม สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักดีว่าการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการพัฒนาระบบงานคอมพิวเตอร์ พัฒนาครูและบุคลากรให้มากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยี เพื่อ พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน ทั้งยังเป็นการช่วยให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานด้วย สมรรถนะด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารตระหนักดีว่าการมีมนุษยสัมพันธ์จะช่วยให้การประสานงานกับบุคคลทุกฝ่าย ทุกหน่วยงาน ให้เกิดความสำเร็จในการคิดทำงานและชุมชนยังเป็นส่วนสำคัญในการประเมินคุณภาพในนอกด้วย ตามลำดับ และ สมรรถนะด้านการบริหารด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะ บริหารตระหนักดีว่าการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบตั้งแต่หลักสูตร กระบวนการเรียน การสอน การนิเทศ และการบริหาร เพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลง

2. สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์การดำรงตำแหน่งต่างกัน มีความไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ในปัจจุบันล้วนได้รับการอบรมหลักสูตรเตรียมผู้บริหาร ตลอดจนมีการศึกษาดูงาน การอบรม สัมมนา และการได้เข้าประชุมทำให้มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาในระดับต่างๆ อีกทั้งยังได้เรียนรู้จากการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีประสบการณ์มาก

ยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของวิเชียร แก่นไธ (2542). ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า การพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ได้ดำเนินการจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การพัฒนาวิชาชีพ คือ การสำรวจตนเอง การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การศึกษาคูงาน การปรับปรุงบุคลิกภาพ การฝึกฝนตนเองในการตัดสินใจ การรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การฝึกอบรม และการศึกษาต่อ 2) การพัฒนากาย คือ การดูแลสุขภาพร่างกาย การออกกำลังกาย และ 3) การพัฒนาจิต คือ การดูแลรักษาสุขภาพจิต การบริหารจัดการ

3. สมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ระดับการจัดการศึกษาแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน เป็นเพราะ โดยส่วนมากจากการตอบแบบสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาจะมีอายุราชการที่ดำรงตำแหน่ง 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 74 คน จากทั้งหมด 152 คน คิดเป็นร้อยละ 48 จะไม่สนใจในเรื่องของการพัฒนาตนเอง ไม่ว่าจะเป็นในด้านการศึกษาครูงาน ในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ และโดยเฉพาะผู้บริหารที่ใกล้เกษียณอายุราชการ โดยส่วนใหญ่คิดว่าไม่ต้องมีการพัฒนาตนเอง โดยไม่มีการทำผลงานหรือนำเสนอผลงาน ที่ใช้ในการประเมินตนเอง ว่าตนเองมีศักยภาพหรือสมรรถนะอยู่ในระดับใด ซึ่งไม่สอดคล้องกับ วิจัยของ พรพิศ อินทสุระ (2551). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า มีข้อเสนอแนวทางในการพัฒนา ดังนี้ 1) สมรรถนะด้านหลักและกระบวนการบริหารการศึกษา ผู้บริหารต้องใช้ทฤษฎีควบคู่กันไปกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหาร ผู้บริหารควรเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ การศึกษาควรมีความเป็นอิสระ ไม่ควรมีผลประโยชน์ รุทธิกิจเข้ามาเกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารการศึกษาในทุก ระดับ 2) สมรรถนะด้านนโยบายและการวางแผนการศึกษาผู้บริหารควรมีรูปแบบหรือเครื่องมือในการประเมินนโยบายการจัดการศึกษา นโยบายและแผนการศึกษาต้องมีความต่อเนื่อง และมีการประเมินปรับปรุงให้ดีขึ้นเป็นระยะ 3) สมรรถนะด้านการบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านวิชาการถือว่าเป็นงานหลัก จึงควรให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก งานวิชาการคือหัวใจของการศึกษา แต่มักกลายเป็นตัวรอง 4) สมรรถนะด้านการบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุ และอาคารสถานที่ การบริหารงานการเงิน และพัสดุ นอกจากมีข้อมูลที่ชัดเจนตรวจสอบได้แล้ว 5) สมรรถนะ

ด้านการบริหารงานบุคคล บุคลากรเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในองค์กร การพัฒนาองค์กรต้องสร้างบุคลากรที่คุณภาพ และคุณภาพของบุคลากรต้องส่งเสริมให้มีจริยธรรม 6) สมรรถนะด้านการบริหารกิจการนักเรียน ผู้บริหารควรมีการสร้าง คุณธรรมและจริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุคลากรและนักเรียน 7) สมรรถนะด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้ครูทุกคนต้องศึกษาเรื่องการประกันคุณภาพให้เข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ 8) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมด้านระบบสารสนเทศให้กับนักเรียน 9) สมรรถนะด้านการบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน บุคลากรต้องร่วมด้วยช่วยกันกับชุมชน พัฒนาโรงเรียนยกระดับโรงเรียน 10) สมรรถนะด้านคุณธรรมและจริยธรรม ผู้บริหารควรเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมสูงกว่า คนอื่นๆ ผู้บริหารควรยึดหลักธรรมสำหรับ สอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่องสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเห็นว่ามี การปฏิบัติมากกว่าสมรรถนะด้านอื่น คือ การทำงานเป็นทีม ส่วนสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเห็นว่ามี การปฏิบัติน้อยกว่าสมรรถนะด้านอื่นๆ คือ การวิเคราะห์และสังเคราะห์ ส่วนแนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ควรส่งเสริมการพัฒนาความรู้ในเชิงการบริหารแบบโรงเรียนเป็นฐานที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการให้สถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการบริหารการศึกษา ควรส่งเสริมด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในการบริหารงานโดยการวางแผนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของหน่วยงานต้นสังกัด และมีการบูรณาการแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายการพัฒนาอย่างชัดเจนและมีการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ให้กับผู้บริหารและครูให้มีความสามารถในการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาพัฒนาการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความสามารถในการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์กรและยกย่องให้รางวัลผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย และสอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่องแนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ควรพัฒนาในเรื่องต่างๆ ดังนี้ การศึกษาต่อสาขาบริหารการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การอบรมหลักสูตรการบริหารงานต่างๆ การศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จ การศึกษากฎหมาย ระเบียบวิธี

ปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้อง การวางแผนการทำงาน การมอบหมายงาน การนิเทศติดตามและประเมิน การปฏิบัติงาน การปรับปรุงพัฒนางาน การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ทักษะการสื่อสารการ ประสานงาน การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การกล้าตัดสินใจ การสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ร่วมงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้จากการศึกษา แนวทางการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ในการพัฒนาผู้บริหารมืออาชีพ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นกรอบ แนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เช่น การอบรม การประชุมสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะให้ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะที่มากขึ้น
2. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลสารสนเทศในการส่งเสริมพัฒนาผู้บริหารมืออาชีพเพื่อให้เป็นไปตามความต้องการพัฒนา
3. ควรที่นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลสารสนเทศของการพัฒนาสมรรถนะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อเป็นการรับทราบและวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ที่ส่งต่อการพัฒนาผู้บริหารมืออาชีพ
4. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดพัฒนาตนเองด้วยการศึกษาต่อสาขาการบริหารการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น นอกจากนี้ควรมีการประเมินสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นระยะ ให้ผู้บริหารสถานศึกษาทราบระดับสมรรถนะของตนเองเพื่อพัฒนาตนเองต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
2. ควรศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพในด้านอื่นๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาอีกที่จะส่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. ควรมีการศึกษาหรือเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 กับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่อื่นๆ